

**ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀՐԱՇՔ» ԻՐԱԿԱՆԱՑՐԱԾ ԱՆՁԱՆՑ,
ՆՐԱՆՑ ԶԲԱՂԵՑՐԱԾ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԻ ՄԱՍԻՆ**

№	«Տնտեսական հրաշք» իրականացրած երկրի անվանումը	«Տնտեսական հրաշք» իրականացրած անձի անուն-ազգանունը	«Տնտեսական հրաշք» իրականացրած անձի զբաղեցրած պաշտոնը	«Տնտեսական հրաշքի» իրականացման ժամանակահատվածը	Լրացուցիչ տեղեկություններ
1	2	3	4	5	6
1.	Գերմանիա	Լյուդվիգ Էրհարդ	Էկոնոմիկայի նախարար, ֆեդերատիվ կանցլեր	1948-1966	
2.	Չինաստան	Դեն Սյաոփին	Կուսակցության գլխավոր քարտուղար	1978-2014	
		Ցզյան Ցզեմին	Կուսակցության գլխավոր քարտուղար		
		Հու Չինթաո	Կուսակցության գլխավոր քարտուղար		
		Սի Չինփին	Կուսակցության գլխավոր քարտուղար		
3.	Սինգապուր	Լի Կուան Յու	Վարչապետ	1965-1995	
4.	Ճապոնիա	Հիրոհիտո	Ճապոնիայի կայսր	1950-1973	Ճապոնիայում իրականացված բարեփոխումների հեղինակներն են վարչապետներ՝ 1. Իչիրո Հատոյամա՝ 1956-1960 թթ.՝ «Ինքնուրույն տնտեսության ստեղծման ծրագրի», 2. Նոբուուկե Կիսի՝ 1958-1962 թթ.՝ «Նոր երկարաժամկետ տնտեսական ծրագրի» 3. Հայաթո Իկեդա՝ 1961-1964 թթ. «Ազգային եկամուտների կրկնապատկման ծրագրի»
5.	Իսրայել	Դավիդ Բեն-Գուրիոն	Վարչապետ	1952-1963	
		Շիմոն Պերես	Իսրայելի վարչապետ, արտ. գործ. նախարար, փոխվարչապետ, ֆինանսների նախարար, տարածքային զարգացման նախարար, նախագահ	1984-2014	
6.	Մալայզիա	Մահաթիր Մուհամմադ	Վարչապետ	1981-2003	

1	2	3	4	5	6
7.	Նոր Զելանդիա	Ռոջեր Դուգլաս (1984-1990)	Ֆինանսների նախարար	1984-1995	Նոր Զելանդիայում բարեփոխումները սկսվեցին 1984 թվականին, երբ արտահերթ ընտրություններում հաղթեց լեյբորիստական կուսակցությունը, իսկ վարչապետ դարձավ Դեյվիդ Լանֆը, սակայն որպես «տնտեսական հրաշք» իրականացնող անձինք պատմության մեջ հիշատակվում են երկրում այդ ժամանակ պաշտոնավարած ֆինանսների նախարարները, հետագայում երկրորդ նախարարի իրականացրած քաղաքականությունը պատմության մեջ մտավ որպես «ռոպանագիա»:
		Ռուֆ Ռիչարդսոն (1990-1995)	Ֆինանսների նախարար		
8.	Ինդոնեզիա	Հաջի Մուհամմադ Սուխարտո	Նախագահ	1968-1998	
9.	Իտալիա	Ալբերտո Բենեդուչե	Հանրային հատվածի վարկավորման կոն-սորցիումի տնօրեն	1951-1962	Բանկային համակարգի բարեփոխումներ, ֆինանսական շուկայի զարգացում, արդյունաբերական պարտատոմսերի ներդրում
		Պասկուալե Սարասենո	Արդյունաբերական վերակառուցման ինստիտուտի տնօրեն	1951-1962	Բանկային հատվածի բարեփոխումներ
		Դոնատո Մենիչելլա	Կենտրոնական բանկի նախագահ	1951-1962	
10.	Իռլանդիա	Ջոն Բրադոն	Վարչապետ	1994-1997	
		Բերտի Աիերն	Վարչապետ	1997-2008	
11.	Հարավային Կորեա	Պակ Չոն Հի	Ազգային վերակառուցման գերագույն խորհրդի նախագահ (1961-1963), երկրի նախագահ (1963-1979)	1961-1979	Երկրում տնտեսության զարգացման հնգամ-յակները գոյություն են ունեցել մինչև 1984 թվականը երեք հնգամյակների ընթացքում Հարավային Կորեան իրականացրել է մեծագույն տնտեսական թոփչք: Հաջողության հասնելու կախարդական բանաձևը շատ պարզ էր՝ բռնապետություն + էժան աշխատուժ + օտարերկրյա կապիտալ = հարավկորեական տնտեսական հրաշք
12.	Վրաստան	Մ. Սաակաշվիլի	Նախագահ	2004-2012	
		Կ. Բենդուկիձե	Էկոնոմիկայի նախարար		

1	2	3	4	5	6
13.	Չիլի	Աուգուստո Պինոչետ	Կառավարական խումտայի նախագահ (1973-1981), նախագահ (1974-1990), գինված ուժերի գերագույն հրամանատար (1973-1998)	1980-1997	
		Խոսե Պիներա	Հանքարդյունաբերության նախարար (1980-1981), աշխատանքի և սոցիալական պաշտպանության նախարար (1978 -1980)		
		Հերնան Բուչի Բուկ	Ֆինանսների նախարար (1985-1989)		
14.	Հնդկաստան	Ռաջիվ Գանդի	Վարչապետ	1984-1989	
15.	Իսպանիա	Ֆրանցիսկո Ֆրանկո	Պետության ղեկավար (caudillo)	1963-1973	
		Ֆելիպե Գոնսալես	Վարչապետ	1986-1991	
16.	Էստոնիա	Յուրի Ռատաս	Մայրաքաղաք Տալլինի քաղաքապետ	2005-2007	ԷՀ-ն Եվրամիության ամենասակավաթիվ բնակչությամբ երկրներից մեկն է. բնակչությունը 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է 1.319.133 մարդ: ԷՀ-ն տարեկան դիմավորում է ավելի քան 5.000.000 զբոսաշրջիկների, ինչը 3-ից 4 անգամ գերազանցում է երկրի բնակչության թվաքանակը և հաճախ համարվում է ռեկորդային ցուցանիշ
			ԷՀ օրենսդիր իշխանության փոխխոսնակ, վարչապետ	2007	
				2016-2020	
17.	Ֆինլանդիա	Ուրիո Կեկկոնեն	Նախագահ	1-ին փուլ՝ 1960-ականներ	1960-ական թթ. Ֆինլանդիայում ձեռնարկվեցին հիմնական կառույցների և կառավարման համակարգի բարեփոխումներ Բարեփոխումների առաջընկրթական համակարգն էր, իսկ 2-րդ փուլում արդեն գիտելիքահենք տնտեսության կառուցումը. տեխնոլոգիական առաջընթացի խթանումը, ազգային նորարարական համակարգը
		Մարտի Ասոխաարի	Նախագահ	2-րդ փուլ՝ 1990-ականներ	

1	2	3	4	5	6
18.	Լեհաստան	Լեշեկ Բալցերովիչ	Ֆինանսների նախարար	1989-1991	Բարեփոխումների սկզբնական ծրագիրը մշակվել է մի խումբ տնտեսագետների կողմից՝ Լեշեկ Բալցերովիչի գլխավորությամբ, իրագործվել են Մազովեցկու կառավարության կողմից: Լեհաստանի տնտեսական հրաշքը պայմանավորված էր ոչ թե անձերով, այլ բարեփոխումների շարունակականությունն ապահովելու իշխանությունների հաստատականությամբ: Բարեփոխումները կարճաժամկետում բացասական ազդեցություն են ունեցել հասարակության բարեկեցության վրա, ինչը հանգեցրել է իշխանափոխության: Հաջորդ՝ բարեփոխումների նկատմամբ չեզոք իշխանությունները թեև նոր ծրագրեր չեն նախաձեռնել, սակայն նախորդ իշխանության կարևոր ծրագրերը չեն չեղարկել և թույլ են տվել, որ դրանք արդյունքներ տան: Հասարակությունը, տեսնելով այդ ծրագրերի երկարաժամկետ դրական արդյունքը, նորից ընտրել է բարեփոխումների հակված կառավարություն, որն էլ ձեռնամուխ է եղել նոր ծրագրերի իրականացմանը:
		Տադեուշ Մազովեցկի	Վարչապետ	1989-1991	
		Եժի Բուզեկ	Վարչապետ	1997-2001	
19.	Իսլանդիա	Յոհաննա Սիգուրդարդոտիր	Վարչապետ	2009-2011	2008 թ. հունվարին բանաստեղծ և երգիչ Հորդուր Տորֆասոնը խորհրդարանի շենքի դիմաց սկսեց քաղաքական բնույթի երգեր երգել, իսկ հոկտեմբերին դուրս եկավ փողոց խոսափողով և բոլոր ցանկացողներին առաջարկեց խոսել: Մեկ շաբաթ անց սկսվեցին զանգվածային կազմակերպված ցույցերը: Ի վերջո, աջակողմյան լիբերալ կառավարությունը ստիպված եղավ հրաժարական տալ: 2009-ի փետրվարին ձևավորվեց ձախակողմյան նոր կառավարություն:
20.	ՄԱԷ	Շեյխ Իսալիֆա իբն Զայեդ ալ Նահյան	Նախագահ	2008-2019	
		Շեյխ Մուհամմադ իբն Ռաշիդ ալ Մակտում	Փոխնախագահ, վարչապետ և Դուբայի ղեկավար		